

OPIS PRZEDMIOTÓW DO PLANU STUDIÓWNA ROK AKADEMICKI 2021/2022

<i>kierunek studiów:</i>	Filologia germańska
<i>profil studiów:</i>	ogólnoakademicki
<i>stopień:</i>	I (licencjat)
<i>forma studiów:</i>	stacjonarne
<i>specjalność (S):</i>	językoznawczo-kulturoznawcza
<i>od roku:</i>	2021/2022 (dla I roku 2021/22)

Nazwa przedmiotu	Kultura i literatura n.o.j. (B)	
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	p1 (proseminarium) - 28	
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę	
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna	
Język wykładowy	niemiecki	
Punkty ECTS	3	
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi zjawiskami współczesnej kultury i literatury niemieckojęzycznej w oparciu o teksty literackie, eseje, filmy oraz przedstawienia teatralne. W zależności od profilu\tematu wiodącego zajęć student uzyskuje wgląd w problematykę studiów posthumanistycznych (motywy zwierzęce w literaturze n.o.j.), historyczno-literacką (twórczość z getta łódzkiego), problematykę z zakresu studiów polsko-niemieckich (obszary wzajemnych wpływów w teatrze i filmie).	
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Znajomość języka niemieckiego na poziomie min. B1+, podstawowa wiedza na temat polityki, kultury i historii współczesnej.	
Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	<ul style="list-style-type: none"> • e1 – podstawowy porządek historyczno-polityczny i społeczny okresu od 1939 po współczesność (01G-1A_W07) • e2 – podstawowe pojęcia, zagadnienia i debaty w kulturze niemieckojęzycznej cechujące omawiany okres ze wskazaniem na twórców i ich dzieła (01G-1A_W02)
	Umiejętności: (potrafi)	<ul style="list-style-type: none"> • e3 – krytycznie analizować dyskursy w kulturze i polityce n.o.j. na podstawie wybranych tekstów, filmów i sztuk teatralnych (01G-1A_U02; 01G-1A_U09) • e4 – krytycznie analizować i oceniać

efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)		teksty kultury bazując na własnym doświadczeniu uczestnika kultury (01G-1A_U03) • e5 – samodzielnie poruszać się w mediach niemieckojęzycznych celem zdobycia i\lub pogłębienia wiedzy na temat trendów w kulturze n.o.j. (01G-1A_U07)
	Kompetencje (jest gotów do):	• e6 – posiada kompetencje społeczne i osobowe takie jak odpowiedzialność oraz umiejętność krytycznego myślenia i krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności (01G-1A_K01; 01G-1A_K02) • e7 – posiada pogłębione kompetencje interkulturowe (01G-1A_K03) • e8 – bierze czynny udział w życiu społecznym i kulturalnym (01G-1A_K04)

Treści kształcenia

Na bazie wybranych dzieł literackich różnych gatunków, dzieł filmowych oraz spektakli teatralnych wprowadzenie w następujące dyskursy:

Problematyka tożsamości narodowej i stereotypów w literaturze

Historia i twórczość z łódzkiego getta

Polsko-niemieckie związki kulturalne i obszary wzajemnych wpływów w teatrze i filmie

Problematyka kobieca i gender w literaturze

Dyskurs wokół problematyki rozliczenia z nazizmem w literaturze, filmie i teatrze

Elementy studiów posthumanistycznych (zwierzęta literackie, motywy ekologiczne w literaturze i kulturze n.o.j.)

Problematyka Zjednoczenia Niemiec oraz dziedzictwa NRD

Literatura i kultura migracyjna w Niemczech

Postmodernizm oraz kultura i estetyka pop

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- aktywny udział w seminarium

- wygłoszenie krótkiego referatu na temat związany z danym tekstem kultury (funkcja ekspercka \ prezentacja)

- kolokwium lub esej weryfikujące orientację w podstawowych zagadnieniach poruszanych w trakcie semestru.

Sposoby i kryteria oceniania

Ćwiczenia konwersatoryjne są zaliczane na podstawie ocen. Oceniana jest aktywna praca w ramach zajęć (20% oceny końcowej) oraz prezentacja (40% oceny końcowej) i praca pisemna lub kolokwium (40% oceny końcowej).

Skala ocen:

100%-96% bardzo dobry

95%-90% dobry plus

89%-81% dobry

80%-70% dostateczny plus

69%-55% dostateczny

poniżej 54% niedostateczny

- oceniane efekty z zakresu wiedzy (e1, e2): prezentacja, dyskusje, praca pisemna, kolokwium

- oceniane efekty z zakresu umiejętności (e3, e4, e5): aktywna praca w ramach zajęć, prezentacja, kolokwium

- oceniane efekty z z zakresu kompetencji (e6, e7, e8): aktywna praca podczas zajęć, prezentacja

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia w formie seminaryjnej (konwersatorium informacyjno-problemowe) z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych oraz handoutów z materiałem językowym oraz treściami merytorycznymi. Inne formy pracy: warsztatowa praca w grupach, forum dyskusyjne, referat, praca semestralna.

Literatura podstawowa / Wybór

Animal farm – Aufstand der Tiere, 1954 (Regie: Joy Batchelor, John Halas)

Franz Kafka: *Forschungen eines Hundes* (1922), *Die Verwandlung* (1912), *Ein Bericht für eine Akademie* (1920)

Dawid Sierakowiak: *Aufzeichnungen eines Siebzehnjährigen 1941-1942* (Gettotagebuch), übersetzt von Roswitha Matwin Buschmann. Leipzig: Reclam 1993.

Dawid Sierakowiak: *Dziennik. Pięć zeszytów z łódzkiego getta*. Warszawa: Marginesy 2015.

Oskar Rosenfeld: *Wozu noch Welt. Aufzeichnung aus dem Getto Lodz*. Frankfurt a.M.: Neue Kritik 1994.

Heiner Müller *Die Hamletmaschine* (Inszenizacja, 1990/Theaterstück)

Tadeusz Kantor: *Umarła klasa \ Tote Klasse* (Inszenizacja, 1975/Theaterstück)

Lola rennt, 1998 (Regie: Tom Tykwer)

Julia Zejn: *Drei Wege* (2018)

Bernhard Schlink: *Der Vorleser* (1995)

Clemens Meyer: *In den Gängen* (2008)

Feridun Zaimoglu: *Kanak Sprak* (1995, Auszüge)

Emine Sevgi Özdamar: *Mutterzunge* (2022)

Emilia Smechowski: *Wir, Strebermigranten* (2017)

Feo Aladag: *Die Fremde* (2010)

Nora Fingscheidt: *Systemsprenger* (2019)

Jan Klata: *Transfer!* (2006)

Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze

* Roland Borgards (Hrsg.): *Tiere. Kulturwissenschaftliches Handbuch*, Stuttgart: Metzler 2016. (Auszüge)

* Peter Dinzelsbacher: *Mensch und Tier in der Geschichte Europas*, Stuttgart: Kröner 2000.

* Adrianna Ferrari, Klaus Petrus (Hrsg.): *Lexikon der Mensch-Tier-Beziehungen*, Bielefeld: transcript 2015.

* Hans-Peter Bayerdörfer (red.): *Polnisch-deutsche Theaterbeziehungen seit dem Zweiten Weltkrieg*. Tübingen 1998.

* Andreas Enghart: *Das Theater der Gegenwart*. München 2013.

* Małgorzata Sugiera (red.): *Ein schwieriger Dialog: polnisch-deutsch-österreichische Theaterkontakte nach 1945*. Kraków 2000.

* Kindlers Literaturlexikon (KLL). Metzler: 3. Aufl. 2009.

* Peter Beicken: *Wie interpretiert man einen Film?* Reclam: Stuttgart 2004.

* Axel Schildt, Detlev Siegfried: *Deutsche Kulturgeschichte. Die Bundesrepublik – 1945 bis zur Gegenwart*. Carl Hanser Verlag: München 2009.

* Timothy Snyder: *Bloodlands. Europa zwischen Hitler und Stalin*. Beck: München 2011.

* Aleida Assmann: *Das Unbehagen an der Erinnerungskultur*. Beck: München 2020.

* Marianne Hirsch: *The generation of postmemory*. Columbia University Press: New York 2012.

Nazwa przedmiotu	Media krajów niemieckiego obszaru językowego (B)	
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	p1 (proseminarium) – 28	
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę	
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	Stacjonarna	
Język wykładowy	Niemiecki	
Punkty ECTS	3	
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Celem seminarium jest zapoznanie studentów ze specyfiką niemieckiego systemu medialnego, a tym samym dostarczenie im wiedzy na temat kluczowych aspektów niemieckiej historii mediów i związanej z nią teorii mediów.	
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Znajomość języka niemieckiego przynajmniej na poziomie B2. Podstawowa znajomość historii Niemiec, podstawowe umiejętności interpretacji i analizy tekstów	
Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	e1 najważniejsze terminy z zakresu medioznawstwa, umożliwiające opis podstawowych zjawisk, kontekstów i uwarunkowań medioznawczych 01G-1A_W05
	Umiejętności: (potrafi)	e2 wymienić cechy szczególne niemieckiej historii mediów i związanej z nią teorii mediów 01G-1A_U09
	Kompetencje (jest gotów do):	e3 interpretować i krytycznie zastanawiać się nad użyciem i wykorzystaniem różnych mediów 01G-1A_U03

Treści nauczania

Niemiecki krajobraz medialny od lat dwudziestych XX wieku; polityka medialna w czasach narodowego socjalizmu ("Gleichschaltung"): Media drukowane, telewizja, radio; teoria: Bertold Brecht, Radio jako aparat komunikacyjny

Okres powojenny w Niemczech Wschodnich i Zachodnich: państwowy i prywatny rozkwit i upadek mediów drukowanych, telewizji i radia; teoria: Neil Postman, Show Business

"Globalna wioska" w wewnątrzniemieckim konflikcie Wschód-Zachód: media drukowane, radio, telewizja, komputer i Internet; teoria: Marshall McLuhan, Gorące media i zimne media

Wiedza sieciowa i wiedza w sieci: wersje online i offline publicznej i prywatnej polityki informacyjnej; teoria: Susan Sontag, O fotografii i patrzeniu na cierpienie innych

Pytania o demokrację medialną: aktualne debaty i ich reprezentacja w mediach drukowanych, radiu, telewizji i Internecie; teoria: Jochen Hörisch, Der Sinn und die Sinne

Metody sprawdzania i oceny osiągnięcia efektów uczenia się

Aktywny udział w ćwiczeniach,
indywidualne analizy źródeł medialno-historycznych i bieżącej polityki informacyjnej
egzamin pisemny

Metody i kryteria oceny

Następujące aspekty są brane pod uwagę przy wystawianiu oceny końcowej: aktywny udział w seminarium, krótka prezentacja na wybranym przez studenta medium (30%), analiza tekstów z zakresu teorii mediów i ich zastosowanie do przykładów historycznych i bieżących (30%).

Efekty kształcenia e2; e3 oceniane są na podstawie aktywności studenta podczas seminarium, natomiast efekt kształcenia e1 oceniany jest na podstawie egzaminu pisemnego na koniec semestru.

Skala ocen:

niedostateczny 0 - 64%

dostateczny 65% - 72%

dostateczny plus 73% - 79%

dobry 80% - 85%

dobry plus 86% - 92%

bardzo dobry 93% - 100% (40%)

Metody dydaktyczne

Wykład prowadzony przez nauczyciela, praca na forum, praca w grupach (testy wzajemnej oceny), indywidualny monitoring (informacja zwrotna od prowadzącego seminarium), dynamiczne i wewnętrznie zróżnicowane formy pracy w grupie promujące samodzielne uczenie się, takie jak praca z partnerem, praca w małych grupach, fazy projektu, indywidualizacja zadań, takich jak przygotowanie krótkich prezentacji, wypowiedzi w dyskusji, trening argumentacji, prezentacje, spontaniczne wypowiedzi.

Literatura

Tobias Schindegger: Kurz & knapp: Medientheorie/Mediengeschichte. Gotha 2020.

Klaus Beck: Kommunikationswissenschaft, Konstanz/München 2017.

Rolf J. Göbel: Klang im Zeitalter technischer Medien. Eine Einführung. Wien 2017.

Julia Abel, Christian Klein (Hg.): Comics und Graphic Novels. Eine Einführung, Stuttgart 2016.

Lorenz Engell: Fernsehtheorie zur Einführung, Hamburg 2016.

Carolyn Führer (Hg.): Die andere deutsche Erinnerung. Tendenzen literarischen und kulturellen Lernens. Göttingen 2016.

Gundolf S. Freyermuth: Games | Game Design | Game Studies. Eine Einführung. Bielefeld 2015.

Nazwa przedmiotu	Kultura i historia Niemców i Żydów w Łodzi (B)
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	p1 (proseminarium) - 28
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna
Język wykładowy	niemiecki/polski
Punkty ECTS	3

Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Celem proseminarium jest zapoznanie studentów z historią i kulturą, literaturą, życiem społecznym, religijnym Niemców i Żydów w Łodzi do 1950 r.	
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Znajomość języka niemieckiego na poziomie B1, podstawowa wiedza na temat wielokulturowej Łodzi.	
Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	e1 – znać przedstawicieli życia kulturalnego Łodzi w XIX i XX wieku, 01GK1A_W02 e2 – znać stosunki polsko-niemiecko-żydowskie w Łodzi w XIX i XX wieku, 01G-1A_W03, W08,W09 e3 – znać organizacje kulturalne niemieckie i żydowskie w Łodzi 01GK1A_W01 e4 – znać pojęcie wielokulturowości 01G-1A_W04
	Umiejętności: (potrafi)	e5 – odtwarzać główne wydarzenia z zakresu historii, kultury i życia społecznego Niemców i Żydów w Łodzi, 01GK1A_W01
	Kompetencje (jest gotów do):	e6 określenia priorytetów pomocnych przy korzystaniu z mediów, reprezentowania postaw takich jak: umiejętność określenia własnych zainteresowań, krytycznego myślenia, otwarcia na odmienność polityczną i kulturową 01G-1A_K01, 01G-1A_K04 e7 – uzyskać postawę otwarcia na obce kultury 01G-1A_K05

Treści kształcenia

Przedstawienie programu zajęć. Literatura do seminarium. Niemieckie i żydowskie ślady w Łodzi
 Osadnictwo niemieckie i żydowskie w Łodzi
 Okres wielkiego rozwoju przemysłu 1862/1865-1914
 Teatr i malarstwo łódzkich Żydów. Teatr niemiecki
 Życie społeczne; towarzystwa kulturalne, śpiewacze, sportowe, charytatywne
 Literatura łódzkich Żydów. Od sztetyla po awangardę.
 Życie religijne łódzkich Niemców i Żydów. Kościoły i synagogi
 Szkolnictwo żydowskie i niemieckie.
 Okres II wojny światowej. Łódź jako centrum migracyjne. Losy Niemców, Żydów i Polaków.
 Getto łódzkie. Historia. Organizacja, struktura
 Życie kulturalne i literatura getta
 „Kronika getta” oraz „Encyklopedia getta”
 Żydzi i Niemcy po 1945 r.
 Podsumowanie. Wkład Niemców i Żydów w rozwój Łodzi.

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- Przygotowanie krótkiego referatu na dany temat
- zadania wykonywane w toku zajęć – odpowiedzi/wypowiedzi ustne, uczestniczenie w dyskusji pisemne
- pisemne zadania dotyczące omawianej problematyki w ciągu semestru

Sposoby i kryteria oceniania

Proseminarium jest zaliczane na podstawie ocen. Oceniana jest aktywna praca w ramach zajęć (30% oceny końcowej) oraz końcowy sprawdzian pisemny (70% oceny końcowej).

Skala ocen dla sprawdzianów pisemnych:

1. przy osiągnięciu przez studenta 51 – 59% maksymalnej liczby punktów – ocena: dostateczny (3,0)
2. przy osiągnięciu przez studenta 60 – 69% maksymalnej liczby punktów – ocena: dostateczny plus (3,5)
3. przy osiągnięciu przez studenta 70 – 79% maksymalnej liczby punktów – ocena: dobry (4,0)
4. przy osiągnięciu przez studenta 80 – 89% maksymalnej liczby punktów – ocena: dobry plus (4,5)
5. przy osiągnięciu przez studenta 90 – 100% maksymalnej liczby punktów – ocena: bardzo dobry (5,0)

- oceniane efekty z zakresu wiedzy (E1, E2, E3, E4): sprawdzian pisemny

- oceniane efekty z z zakresu umiejętności (E5, E6): aktywna praca w ramach zajęć,

- oceniane efekty z z zakresu kompetencji (E7): aktywna praca podczas zajęć

Metody dydaktyczne

wykład problemowy, klasyczna problemowa oraz sytuacyjna

Literatura

Flatt Oskar, *Opis miasta Łodzi*, Warszawa 2002.

Machejek Andrzej (red.), *Niemcy w Łodzi/Die Lodzer Deutschen*, Łódź 2005.

Machejek Andrzej, *Żydzi w Łodzi/Jews in Lodz*, Łódź [b.d.]

Sztetl, szund, bunt i Palestyna. Antologia twórczości literackiej łódzkich Żydów w Łodzi, red. Dariusz Dekiert, Krystyna Radziszewska, Ewa Wiatr, Łódź 2017.

City of Modernity.Lodz, red. Katarzyna Badowska, Tomasz Cieślak, Krystyna Pietrych, Krystyna Radziszewska, Wiesbaden 2023.

Wśród łódzkich Żydów. Wspomnienia z miasta młodości, red. Dariusz Dekiert, Krystyna Radziszewska, Ewa Wiatr, Łódź 2023,

Słownik kultury literackiej Łodzi, red. Katarzyna Badowska i in., Łódź 2022.

Nazwa przedmiotu	Gramatyka kontrastywna
Liczba godzin przedmiotu	p1(proseminarium) - 28
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna
Język wykładowy	Język niemiecki
Punkty ECTS	3
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Celem zajęć jest zaznajomienie studentów z różnicami gramatycznymi, jak również tymi na poziomie leksykalnym, jakie występują między językiem polskim i niemieckim. Motywem przewodnim zajęć jest zjawisko interferencji językowej występującej na wszystkich płaszczyznach

	języka. Analizie zostaną poddane wybrane konstrukcje składniowe, jak również elementy leksykalne, np. fenomen tzw. fałszywych przyjaciół tłumacza czy intra- i interlingwalne czynniki powstawania błędów.	
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Znajomość języka niemieckiego na poziomie min. A2/B1	
Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	e1 – rozpoznawać, definiować, objaśnić i scharakteryzować konkretne struktury i zjawiska językowe (01G-1A_W01, 01G-1A_W02, 01G-1A_W05, 01G-1A_W06),
	Umiejętności: (potrafi)	e2 – sprawnie posługiwać się terminologią z zakresu gramatyki kontrastywnej (01G-1A_U02, 01G-1A_U09) , e3 – analizować teksty oryginalne w aspektach omawianych w ramach wykładu(01G-1A_U03) e4 – omawiać i charakteryzować znalezione przez siebie w analizowanym tekście konkretne zjawiska językowe (01G-1A_U05, 01G-1A_U07),
	Kompetencje (jest gotów do):	e5 – kreatywnie pracować na zajęciach, mieć świadomość popełnianych błędów oraz chęć ich niwelowania (01G-1A_K01, 01G-1A_K02, 01G-1A_K03, 01G-1A_K05).

Treści kształcenia

- kontrastywna analiza wybranych zagadnień z zakresu gramatyki
- interferencja językowa na wszystkich płaszczyznach języka
- analiza błędów językowych
- fenomen tzw. fałszywych przyjaciół tłumacza

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- sprawdziany pisemne
- zadania wykonywane w toku zajęć – odpowiedzi ustne
- zaliczenie pisemne z treści zajęć

Sposoby i kryteria oceniania (prac pisemnych i zaliczenia końcowego)

1. przy osiągnięciu przez studenta 60 – 67% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności– ocena dostateczna (3,0)
2. przy osiągnięciu przez studenta 68 – 75% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności– ocena dostateczna plus (3,5)
3. przy osiągnięciu przez studenta 76 – 83% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności– ocena dobra (4,0)
4. przy osiągnięciu przez studenta 84 – 94% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności– ocena dobra plus (4,5)
5. przy osiągnięciu przez studenta 95 – 100% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności– ocena bardzo dobra (5,0)

- Wiedza (E1, E2, E3, E4): sprawdziany pisemne
- Umiejętności (E5): aktywna praca w ramach zajęć, sprawdziany pisemne
- Kompetencje: aktywna praca podczas zajęć

Metody dydaktyczne

Stosuje się na różnorodne aktywizujące metody nauczania, aby wzbudzić w uczestnikach motywację do nauki. Obok tradycyjnych sposobów jak dyskusja czy ćwiczenia – stosuje się zróżnicowane metody pracy, adekwatne do celów i treści omawianych na zajęciach, wykorzystując przy tym:

- metodę komunikatywną
- różne formy pracy (indywidualną, grupową, w parach)

Literatura

Engel Ulrich, *Deutsch-polnische kontrastive Grammatik*, Bd. 1–2, Georg Olms Verlag, Hildesheim 2018.
 Golonka, Joanna, *Kontrastive Grammatik Deutsch-Polnisch für polnische Studenten: Ausgewählte Probleme*, wyd. 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015.
 Czochrański, Jan, *Zur sprachlichen Interferenz*, „Linguistics“, 67, 1971, S. 5–25.
 Lipczuk, Ryszard (et al.), *Niemiecko-polski słownik tautonimów*, PWN, Warszawa 1995.

Nazwa przedmiotu	Łacina
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	ck1 (ćwiczenia konwersatoryjne) – 28
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	Zaliczenie na ocenę
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	Stacjonarna
Język wykładowy	polski
Punkty ECTS	2
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Zajęcia prowadzone w w/w wymiarze godzinowym nie mają i nie mogą mieć na celu nauczania języka łacińskiego jako takiego, lecz ogólne zapoznanie studentów germanistyki z systemem tego języka, oczywiście przy zastosowaniu ofitego materiału pogładowego. Podczas zajęć studenci porównują łacińskie zjawiska fleksyjno-składniowe z odpowiednikami polskimi i niemieckimi. Wśród zdań ilustrujących przedstawiane zjawiska językowe jest dużo sentencji i powiedzeń łacińskich stosowanych współcześnie.
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Konieczna dobra znajomość języka polskiego oraz podstawowa znajomość gramatyki polskiej i terminologii językoznawczej polskiej i niemieckiej, mile widziana znajomość jakiegoś języka romańskiego.

Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	e1. zna podstawowe słownictwo łacińskie i wybrane struktury fleksyjno-składniowe, jak również wybrane terminy gramatyczne dotyczące języka łacińskiego i polskiego; 01G-1A_W02 e2. zna wybrane prawidłowości dotyczące przekształcania się słownictwa i struktur łacińskich w hiszpańskie; 01G-1A_W02
	Umiejętności: (potrafi)	e3. umie się posługiwać językiem łacińskim w mowie i piśmie w zakresie podstawowym (dla łaciny nie ma standardowych poziomów); 01G-2AU11 e4. umie odnaleźć podobieństwa i systemowe różnice pomiędzy elementami leksykalnymi i strukturami języka łacińskiego i hiszpańskiego; 01G-2AU11

Treści kształcenia

- zasięg (geograficzny, chronologiczny, kulturowy) języka łacińskiego
- wymowa łacińska (erazmiańska)
- fleksja:
  - > deklinacja rzeczowników i przymiotników o regularnej odmianie
  - > koniugacja: przegląd form czasownikowych (z ćwiczeniami tylko w czasie teraźniejszym obu stron)
- składnia
  - > swobodny szyk zdania w języku polskim i łacińskim i jego ograniczenia (bez kwestii zaimków); zdanie pytajne, twierdzące, przeczenie, rozkaz
  - > funkcje przypadków w zdaniu
  - > rząd czasownika, wyrażenia przyimkowe
- słowotwórstwo
  - > wybrane przedrostki i przyrostki łacińskie zapożyczone do języków narodowych
Wymienione zagadnienia fleksji, składni i słowotwórstwa zostają przedstawione skrótowo, ze wskazaniem na zrozumienie rządzących nimi prawideł, nie zaś na opanowanie pamięciowe i umiejętność swobodnego posługiwania się nimi.
- wybrane sentencje łacińskie
- opcjonalnie (do wyboru studentów): inne standardy wymowy łacińskiej (oprócz erazmiańskiego) lub odczytywanie alfabetu greckiego (erazmiańskie)

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- zadania wykonywane w toku zajęć i jako prace domowe (głównie tłumaczenie i samodzielne budowanie prostych wyrażen i zdań łacińskich)
- test pisemny
- zaliczenie umiejętności poprawnego fonetycznie (wg wymowy erazmiańskiej) odczytywania nieznanego tekstu łacińskiego

Sposoby i kryteria oceniania

Średnia ważona z ocen cząstkowych: aktywność i zadania cząstkowe w toku semestru 40%, test pisemny 40 %, zaliczenie czytania 20%.

W przypadku studentów dotkniętych dysleksją zaliczenie z czytania odbywa się bez wystawienia oceny, a w skład oceny końcowej wchodzi pozostałe dwie części po 50%.

Metody dydaktyczne

- wykład problemowy
- wykład konwersatoryjny
- metoda problemowa klasyczna
- metoda problemowa sytuacyjna
- ćwiczenia: projekt

Literatura

Materiały własne i opracowane przez kolegów z UAM.

Jako materiały uzupełniające zalecam:

Gramatykę *opisową języka łacińskiego* Jana Wikarjaka (dowolne wydanie),

Słownik *łacińsko-polski* PWN pod red. K. Kumanieckiego lub J. Korpanteo (dowolne wydanie),

Słownik *polsko-łaciński* PWN pod red. L. Winniczuk (dowolne wydanie)

Słownik *polsko-łacińsko grecki* Piotra Wietrzykowskiego (wydanie elektroniczne w domenie publicznej)

lub inne dostępne słowniki.

Nazwa przedmiotu	Przegląd aktualnych wydarzeń społeczno-politycznych
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	p1 (proseminarium) - 28
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	Zaliczenie na ocenę
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna
Język wykładowy	niemiecki
Punkty ECTS	3
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi mediami niemieckojęzycznymi (prasa, telewizja) oraz nauczenie ich korzystania z nich. Początek proseminarium poświęcony jest pogłębieniu wiedzy na temat systemów politycznych Niemiec, Austrii i Szwajcarii. W ciągu semestru omawiane są najważniejsze wydarzenia społeczno-polityczne i kulturalne na podstawie serwisów informacyjnych. Studenci porównują informacje, pochodzące z różnych źródeł, uczą się odróżniać informacje istotne od mało ważnych, odróżniać prasę i programy telewizyjne o wysokiej jakości od prasy tabloidowej.
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Znajomość języka niemieckiego na poziomie B2, podstawowa wiedza na temat ustrojów politycznych Niemiec, Austrii i Szwajcarii.

<p>Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)</p>	<p>Po ukończeniu kursu student/ka:</p>	
	<p>Wiedza: (zna i rozumie)</p>	<p>e1 systemy społeczne Niemiec, Austrii i Szwajcarii i najważniejsze instytucje kultury w-w krajów oraz sposoby ich funkcjonowania, najważniejsze media niemieckojęzyczne 01G-1A_W05, 01G-1A_W06 e2 najważniejsze wydarzenia danego roku 01G-1A_W06</p>
	<p>Umiejętności: (potrafi)</p>	<p>e3 czytać prasę niemieckojęzyczną, rozumieć jej treści 01G-1A_U01, 01G-1A_U03 e4 wybrać odpowiednie dla siebie programy telewizyjne z telewizji publicznej i świadomie z nich korzystać w przyszłości 01G-1A_U01, 01G-1A_U09, 01G-1A_U07</p>
<p>Kompetencje (jest gotów do):</p>	<p>e5 określenia priorytetów pomocnych przy korzystaniu z mediów, reprezentowania postaw takich jak: umiejętność określenia własnych zainteresowań, krytycznego myślenia, otwarcia na odmienność polityczną i kulturową 01G-1A_K01, 01G-1A_K04</p>	

Treści kształcenia

Wiedza

- Gdzie szukać najważniejszych informacji o wydarzeniach politycznych i innych: prowadzący seminarium, prezentacja
- Przegląd najważniejszych niemieckich mediów wysokiej jakości: prowadzący seminarium, prezentacja
- Systemy polityczne w krajach niemieckojęzycznych (Republika Federalna, Austria, Szwajcaria): prezentacje studentów
- Dziennikarstwo dotyczące kultury: skąd czerpać informacje? Prezentacje studentów
- Najważniejsze wydarzenia polityczne i społeczne w krajach niemieckojęzycznych w bieżącym semestrze: krótkie prezentacje studentów
- Najważniejsze wydarzenia kulturalne w krajach niemieckojęzycznych w bieżącym semestrze: krótkie prezentacje studentów

Dyskusje: Przykładowe tematy

- Co oznacza demokracja?
- Dziennikarstwo internetowe: wady i zalety
- Dziennikarstwo sportowe: czy jest potrzebne?
- Jak rozpoznać ważne wydarzenia? Kryteria, argumenty
- Dziennikarstwo wysokiej jakości a tabloidy

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- Każdy student ma 3 ustne krótkie referaty, prezentacje lub udział w panelu dyskusyjnym z dłuższą wypowiedzią.

- Czynny udział w zajęciach: praca bieżąca w czasie semestru, wykazująca postępu w umiejętności formułowania zagadnień problemowych, interpretacji informacji medialnych, znajomości aktualnych wydarzeń polityczno-społecznych i kulturalnych, argumentowania, wyciągania wniosków.

Sposoby i kryteria oceniania

Oceniana jest aktywna praca i wypełnianie zadań podczas zajęć (20% oceny, e3 – e5) oraz stopień opanowania materiału w formie testu (20% oceny, e1 – e5); najważniejsza jest ocena zadań indywidualnych wykonywanych przez studenta (prezentacje, udział w dyskusjach panelowych: 60% oceny, e1 – e 5). Oceniania jest zarówno umiejętność prezentacji jak i jej poziom językowy, także poziom językowy i retoryczny dyskusji oraz wiedza ogólna na temat współczesnych wydarzeń społeczno-politycznych.

Metody dydaktyczne

- Metoda problemowa: klasyczna, sytuacyjna
- Metoda praktyczna: ćwiczenia
- Dyskusja
- Praca w grupach
- prezentacje i referaty
- dyskusje panelowe

Literatura

- Aktualna prasa: wybrane artykuły: zarówno dostępna w sieci jak i papierowa
- Niemiecka telewizja publiczna: dostępna w sieci
- Portale internetowe

Nazwa przedmiotu	Komunikacja biznesowa
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	p1 (proseminarium) - 28
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna
Język wykładowy	niemiecki
Punkty ECTS	3
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Praktyczne zajęcia językowe wprowadzające elementy charakterystyczne dla komunikacji biznesowej takie jak: - komunikacja mailowa wewnątrz firmy, - komunikacja z klientem, - prezentacja produktu, - udział i prowadzenie spotkań zespołu, Ponadto wprowadzane są podstawowe pojęcia z zakresu gospodarczo-handlowego. Docelowy poziom językowy oscylujące wokół poziomu C1.
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Umiejętności językowe na poziomie B2/B2+.

<p>Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)</p>	<p>Po ukończeniu kursu student/ka:</p>	
	<p>Wiedza: (zna i rozumie)</p>	<p>e1 podstawowe pojęcia z zakresu języka biznesu (C1); 01A—2A_W02, 01A—2A_W05 e2 struktury gramatyczne stosowane w komunikacji biznesowej (C1+); 01A—2A_W02, 01A—2A_W05 e3 różnorodne formy wypowiedzi ustnej i pisemnej; 01A—2A_W07 e4 struktury i leksykę języka biznesowego w stopniu umożliwiającym komunikację w typowych sytuacjach biznesowych. 01A—2A_W09</p>
	<p>Umiejętności: (potrafi)</p>	<p>e5 posługiwać się zdobytą wiedzą z zakresu pojęć i gramatyki języka niemieckiego w komunikacji biznesowej; 01A—2A_U01 e6 czytać ze zrozumieniem oraz analizować różne rodzaje tekstów w języku niemieckim o tematyce gospodarczej i handlowej (broшуry informacyjne, teksty prasowe, statystyki itp.); 01A—2A_U01 e7 zrozumieć różnego typu wypowiedzi mówione (słuchane „na żywo” czy odbierane za pośrednictwem mediów), nawet takie, których struktura nie jest do końca jasna, oraz takie, gdzie część informacji jest tylko implikowana; 01A—2A_U01, 01A—2A_U13 e8 stworzyć dobrze rozplanowane i zorganizowane, spójne maile oraz inne formy komunikacji pisemnej w języku niemieckim w odpowiednim stylu i rejestrze, posługując się odpowiednimi pojęciami o raz wskaźnikami zespolenia tekstu oraz łącznikami; 01A—2A_U01, 01A—2A_U05, 01A—2A_U13 e9 przygotować i zaprezentować jasne, dobrze skonstruowane, szczegółowe wypowiedzi ustne w języku niemieckim, dotyczące złożonych problemów z zakresu gospodarki i handlu, sprawnie i właściwie posługując się regułami organizacji wypowiedzi oraz łącznikami; merytorycznie argumentuje z wykorzystaniem poglądów własnych oraz innych autorów oraz formuluje wnioski; 01A—2A_U01, 01A—2A_U06, 01A—2A_U13</p>
<p>Kompetencje (jest gotów do):</p>	<p>e10 współdziała i pracuje w grupie, przyjmując różne w niej role; 01A—2A_K01, 01A—2A_K02 e11 wykazuje się kreatywnością, otwartością na odmienność kulturową,</p>	

	<p>umiejętnością samooceny, określania własnych zainteresowań, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów; 01A—2A_K04 e12 rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia swoich umiejętności językowych. 01A—2A_K06</p>
--	--

Treści kształcenia

- Spotkania biznesowe i szkoleniowe (moderowanie, prezentowanie, słuchanie, notowanie, zadawanie pytań);
- komunikacja z klientem (mailowa i telefoniczna);
- nawiązywanie i podtrzymywanie relacji z klientem;
- konstruktywny feedback;
- prowadzenie protokołu w trakcie spotkania
- Formy prawne spółek (zalety i wady)
- umowa o pracę (analiza porównawcza między Niemcami i Polską)
- rozmowa kwalifikacyjna.

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- zadania wykonywane w toku zajęć – odpowiedzi/wypowiedzi ustne, odpowiedzi/wypowiedzi pisemne
- zadania wykonywane po przeprowadzeniu zajęć
- testy ze słownictwa
- testy rozdziałowe

Sposoby i kryteria oceniania

Zajęcia są zaliczane na podstawie oceny, na którą składają się:

- aktywność na zajęciach - 15% oceny
- testy ze słownictwa - 35%
- testy rozdziałowe – 50%.

Skala ocen dla wyżej wymienionych prac:

- przy osiągnięciu 60-66% maksymalnego wyniku pracy – ocena dostateczna (3,0),
- przy osiągnięciu 67-74% maksymalnego wyniku pracy – ocena dostateczna plus (3,5)
- przy osiągnięciu 75-82% maksymalnego wyniku pracy – ocena dobra (4,0)
- przy osiągnięciu 83-90% maksymalnego wyniku pracy – ocena dobra plus (4,5)
- przy osiągnięciu 91-100% maksymalnego wyniku pracy – ocena bardzo dobra (5,0).

Nazwa przedmiotu	Języki specjalistyczne (B)	
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	p1 (proseminarium) – 28	
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	Zaliczenie na ocenę	
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna	
Język wykładowy	niemiecki	
Punkty ECTS	3	
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Zajęcia mają za zadania rozwój kompetencji w zakresie języka specjalistycznego stosowanego w wybranych obszarach rynku pracy i działalności przedsiębiorstw. Konwersatorium koncentruje się językowo i merytorycznie na rozwiązywaniu zadań komunikacyjnych, z którymi studenci są najczęściej konfrontowani w późniejszym życiu zawodowym.	
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Znajomość języka niemieckiego na poziomie B1+/B2 według ESOKJ.	
Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	E1. zna cechy strukturalne i funkcjonalne wybranych typy tekstów stosowanych na rynku pracy (np. świadectwo pracy) i w obszarze działalności przedsiębiorstw w Niemczech (np. raport finansowy); 01G-1A_W02, 01G-1A_W03 E2. zna pojęcia i teorie języków specjalistycznych oraz zasady ich stosowania w opisie języka niemieckiego jako systemu znaków oraz analizie/opisie tekstów niemieckojęzycznych; 01G-1A_W02, 01G-1A_W03, 01G-1A_W04
	Umiejętności: (potrafi)	E3. potrafił interpretować/analizować określone typy tekstów stosowanych na rynku pracy (np. świadectwo pracy) i obszarze działalności przedsiębiorstw w Niemczech (np. raport finansowy);, 01G-1A_U02, 01G-1A_U03, 01G-1A_U09 E4. nadaje właściwą strukturę tworzonym przez siebie tekstom stosowanym w określonych obszarach rynku pracy (np. ogłoszenie o pracę, świadectwo pracy) i działalności przedsiębiorstw (np. wybrane części raportu finansowego); 01G-1A_U02, 01G-1A_U03 E5. poprawnie stosuje podstawowe słownictwo specjalistyczne dotyczące

		ryнку pracy oraz obszaru przedsiębiorczości, 01G-1A_U11, 01GJ1A_U06 E6. umiejętnie korzystał ze słowników ogólnych i specjalistycznych oraz ze specjalistycznych stron internetowych, 01G-1A_U09, 01GJ1A_U06
	Kompetencje (jest gotów do):	E7. jest gotów do krytycznej oceny własnych kompetencji komunikacyjnych z zakresu języków specjalistycznych; 01G-1A_K01 E8. jest gotów do wykorzystania w praktyce zawodowej własnych kompetencji z zakresu języków specjalistycznych; 01G-1A_K03

Treści kształcenia

- Opis kwalifikacji zawodowych
- Opis zakresu obowiązków, profil zawodowy
- Aplikacja i rozmowa kwalifikacyjna
- Świadectwo pracy
- Prezentacja przedsiębiorstwa
- Raport finansowy przedsiębiorstwa
- Formy i struktura przedsiębiorstw

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- sprawdziany pisemne
- zadania wykonywane w toku zajęć – odpowiedzi/wypowiedzi ustne, odpowiedzi/wypowiedzi pisemne
- pisemne zadania praktyczne wykonywane w ramach przygotowania się do zajęć

Sposoby i kryteria oceniania

Konwersatorium jest zaliczane na podstawie ocen. Oceniana jest aktywna praca w ramach zajęć (20% oceny końcowej) oraz sprawdziany pisemne (80% oceny końcowej).

Skala ocen dla sprawdzianów pisemnych:

1. przy osiągnięciu przez studenta 51 – 59% maksymalnej liczby punktów – ocena: dostateczny (3,0)
2. przy osiągnięciu przez studenta 60 – 69% maksymalnej liczby punktów – ocena: dostateczny plus (3,5)
3. przy osiągnięciu przez studenta 70 – 79% maksymalnej liczby punktów – ocena: dobry (4,0)
4. przy osiągnięciu przez studenta 80 – 89% maksymalnej liczby punktów – ocena: dobry plus (4,5)
5. przy osiągnięciu przez studenta 90 – 100% maksymalnej liczby punktów – ocena: bardzo dobry (5,0)

- oceniane efekty z zakresu wiedzy (E1, E2): sprawdziany pisemne

- oceniane efekty z z zakresu umiejętności (E3, E4, E5, E6): aktywna praca w ramach zajęć, sprawdziany pisemne

- oceniane efekty z z zakresu kompetencji (E7, E8): aktywna praca podczas zajęć

Metody dydaktyczne

Część wykładowa: E1 – E4, klasyczna problemowa oraz sytuacyjna: E5 – E8,

Literatura

1. Bęza, S. (2009): Blickpunkt Wirtschaft. 1 und 2. Poltext.
2. Das Testbuch Wirtschaftsdeutsch. Training WiDaF. 2000. Langenscheidt.

3. Wirtschaftsdeutsch für Anfänger. Grundstufe und Aufbaustufe. 2010. Klett.
4. Wirtschaftskommunikation Deutsch neu. 2008.
5. Materiały udostępniane przez prowadzącego

Nazwa przedmiotu	Semantyka i pragmatyka (B)	
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	p1 (proseminarium) – 28	
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę	
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna	
Język wykładowy	niemiecki	
Punkty ECTS	3	
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Zajęcia mają za zadania przybliżenie uczestnikom najistotniejszych zagadnień z zakresu semantyki i pragmatyki lingwistycznej. Punkt ciężkości spoczywał będzie na przedstawieniu najbardziej popularnych teorii językowych w obydwu dziedzinach lingwistycznych oraz na wykształceniu umiejętności oceny możliwości ich wykorzystania w analizie wypowiedzi językowych.	
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Znajomość języka niemieckiego na poziomie B1+/B2 według ESOKJ.	
Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	E1. zna pojęcia i teorie semiotyczne stojące u podstaw współczesnej semantyki; 01G-1A_W02, 01G-1A_W03 E2. zna podstawowe pojęcia i teorie semantyczne oraz zasady ich stosowania w opisie języka niemieckiego jako systemu znaków oraz analizie/opisie tekstów niemieckojęzycznych; 01G-1A_W02, 01G-1A_W03, 01G-1A_W04 E3. zna podstawowe pojęcia i teorie pragmalingwistyczne oraz zasady ich stosowania w analizie/opisie tekstów niemieckojęzycznych; 01G-1A_W02, 01G-1A_W03, 01G-1A_W04 E4. zna powiązania między teoriami semiotycznymi, semantycznymi i pragmalingwistycznymi; 01G-1A_W02
	Umiejętności: (potrafi)	E5. potrafi stosować właściwe pojęcia i teorie semantyczne w opisie języka niemieckiego jako systemu znaków oraz analizie/opisie tekstów niemieckojęzycznych, a także potrafi

		krytycznie oceniać możliwości takiego zastosowania; 01G-1A_U02, 01G-1A_U03, 01G-1A_U09 E6. potrafi stosować właściwe pojęcia i teorie pragmalingwistyczne w analizie/opisie tekstów niemieckojęzycznych oraz potrafi krytycznie oceniać możliwości takiego zastosowania; 01G-1A_U02, 01G-1A_U03
	Kompetencje (jest gotów do):	E7. jest gotów do krytycznej oceny własnych kompetencji komunikacyjnych z zakresu semantyki i pragmalingwistyki; 01G-1A_K01 E8. jest gotów do wykorzystania w praktyce zawodowej własnych kompetencji komunikacyjnych z zakresu semantyki i pragmalingwistyki; 01G-1A_K03

Treści kształcenia

- wybrane teorie znaku językowego
- definicje znaczenia i jego zmiany
- semantyka właściwości
- semantyka prototypu
- semantyka zdania
- denotacja, konotacja
- synonimia i inne relacje znaczeniowe
- presupozycje (definicje i problematyka klasyfikacji)
- implikatury konwersacyjne (definicja i problematyka klasyfikacji)
- akty mowy (definicja i problematyka klasyfikacji)

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- sprawdziany pisemne
- zadania wykonywane w toku zajęć – odpowiedzi/wypowiedzi ustne, odpowiedzi/wypowiedzi pisemne
- pisemne zadania praktyczne wykonywane w ramach przygotowania się do zajęć

Sposoby i kryteria oceniania

Konwersatorium jest zaliczane na podstawie ocen. Oceniana jest aktywna praca w ramach zajęć (20% oceny końcowej) oraz sprawdziany pisemne (80% oceny końcowej).

Skala ocen dla sprawdzianów pisemnych:

- przy osiągnięciu przez studenta 60 – 68% maksymalnej liczby punktów – ocena: dostateczny (3,0)
- przy osiągnięciu przez studenta 68,1 – 76% maksymalnej liczby punktów – ocena: dostateczny plus (3,5)
- przy osiągnięciu przez studenta 76,1 – 84% maksymalnej liczby punktów – ocena: dobry (4,0)
- przy osiągnięciu przez studenta 86,1 – 92% maksymalnej liczby punktów – ocena: dobry plus (4,5)
- przy osiągnięciu przez studenta 92,1 – 100% maksymalnej liczby punktów – ocena: bardzo dobry (5,0)

- oceniane efekty z zakresu wiedzy (E1, E2, E3, E4): sprawdziany pisemne

- oceniane efekty z z zakresu umiejętności (E5, E6): aktywna praca w ramach zajęć, sprawdziany pisemne

- oceniane efekty z z zakresu kompetencji (E7, E8): aktywna praca podczas zajęć

Metody dydaktyczne

wykład problemowy: E1 – E4

klasyczna problemowa oraz sytuacyjna: E5 – E8,

Literatura

Dietrich Busse: *Semantik*, Wilhelm Fink: Paderborn 2009.

Angelika Linke / Markus Nussbaumer / Paul R. Portmann: *Studienbuch Linguistik*, Niemeyer: Tübingen 2004.

Jörg Meibauer: *Pragmatik. Eine Einführung*, Stauffenburg Verlag: Tübingen 2008.

Monika Schwarz-Friesel: *Semantik. Ein Arbeitsbuch*, Gunter Narr Verlag: Tübingen 2014.

Nazwa przedmiotu	Lingwistyka mediów (B)
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	p1(proseminarium) - 28
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna
Język wykładowy	niemiecki
Punkty ECTS	3
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	<p>Celem proseminarium jest zapoznanie studentów z najnowszymi tendencjami badawczymi i podstawowymi założeniami oraz terminologią stosowaną w obszarze lingwistyki mediów i lingwistyki tekstu, także w kontrastywnych badaniach polsko-niemieckich, z punktem ciężkości na zagadnieniach praktycznych i pracy empirycznej. Omówione zostaną zagadnienia, jak np. płaszczyzny rozumienia <i>medium</i>, istota <i>tekstu</i> w komunikacji (np. hipertekst/e-tekst – tekst multimodalny – tekst minimalny), zmiany gatunków prasowych (analogowe -> digitalne), teksty w komunikacji internetowej (np. blog, tutorial, podcast), relacja tekst – obraz (np. formaty wiadomości telewizyjnych, mem, reklama), sieci tekstów (np. proces rekrutacyjny i konstruujące go teksty), teksty w przestrzeni publicznej (np. slogan na demonstracji, „miasto” jako tekst).</p> <p>Formami pracy na zajęciach są prezentacje multimodalne, karty zadań do pracy zespołowej studentów podczas zajęć oraz do pracy indywidualnej.</p> <p>Zaliczenie proseminarium: test końcowy (zal.. 60%) obejmujący najważniejsze zagadnienia z prezentacji.</p>
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Zajęcia dla studentów 5/6 semestru BA FG specjalizacji językoznawczo-literaturoznawczej. Wymagana ogólna podstawowa wiedza z zakresu językoznawstwa niemieckiego, znajomość języka niemieckiego na poziomie B2/B2+.

Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	e1 podstawową terminologię z zakresu mediolingwistyki, ogólną metodologię badawczą w tym zakresie, powiązanie tego obszaru badań z innym z zakresu lingwistyki oraz innych zajmujących się badaniem mediów; 01G-1A_W01, 01G-1A_W02, 01G-1A_W04 e2 złożoność i zmienność zjawisk, jakimi są media, tekst(y) ze szczególnym odniesieniem do specyfiki komunikacji internetowej; 01G-1A_W03, 01G-1A_W07 e3 wielopłaszczyznowość komunikacji medialnej; 01G-1A_W01, 01G-1A_W02
	Umiejętności: (potrafi)	e4 właściwie stosować podstawowe pojęcia z zakresu mediolingwistyki, różnicować pojęcia właściwe badaniom polsko- i niemieckojęzycznym; 01G-1A_U02 e5 odróżniać gatunki medialne, określać ich cechy właściwe, przeprowadzić ich analizę z wykorzystaniem poznanych modeli badawczych; 01G-1A_U03 e6 określać typy, opisywać funkcje i analizować powiązania gatunków medialnych w przestrzeni publicznej; 01G-1A_U03, 01G-1A_U09 e7 samodzielnie rozwijać wiedzę w zakresie omówionych zagadnień, zgodnie i odpowiednio do własnych zainteresowań; 01G-1A_U07
Kompetencje (jest gotów do):	e8 wykorzystywania nabytej wiedzy i umiejętności w przyszłej działalności zawodowej; 01G-1A_K03 e9 myślenia kreatywnego; 01G-1A_K06	

Treści kształcenia

Omówione zostaną takie zagadnienia, jak

- płaszczyzny rozumienia medium,
- istota tekstu w komunikacji (np. hipertekst/e-tekst – tekst multimodalny – tekst minimalny),
- zmiany gatunków prasowych (analogowe -> digitalne),
- teksty w komunikacji internetowej (np. blog, tutorial, podcast),
- relacja tekst – obraz (np. formaty wiadomości telewizyjnych, mem, reklama),
- sieci tekstów (np. proces rekrutacyjny i konstruujące go teksty),
- teksty w przestrzeni publicznej (np. slogan na demonstracji, „miasto” jako tekst).

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

Zaliczenie testowe 60% (oceniane są e1, e4, e5)

Praca zespołowa podczas zajęć z omówieniem wyników 20% (oceniane e4 – e6)

Zadania do pracy indywidualnej w domu 20% (oceniane e4 – e6)

Sposoby i kryteria oceniania

Skala ocen:

1. przy osiągnięciu przez studenta 60 – 67% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna (3,0)
2. przy osiągnięciu przez studenta 68 – 75% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna plus (3,5)
3. przy osiągnięciu przez studenta 76 – 83% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dobra (4,0)
4. przy osiągnięciu przez studenta 84 – 94% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dobra plus (4,5)
5. przy osiągnięciu przez studenta 95 – 100% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena bardzo dobra (5,0)

Sposoby weryfikacji poszczególnych efektów uczenia się

- z zakresu wiedzy (e1, e3): zaliczenie testowe, ocena wyników pracy zespołowej i indywidualnej
- z zakresu umiejętności (e4 – e7) zaliczenie testowe, ocena wyników pracy zespołowej i indywidualnej
- z zakresu kompetencji (e8 – e9): aktywność podczas zajęć

Metody dydaktyczne

Podające: wykład konwersatoryjny (e1 – e3)

Problemowe: klasyczna problemowa, sytuacyjna (e4 – e7)

Ćwiczeniowo-praktyczne: projektu (e4 – e8)

Literatura

- Czachur Waldemar / Hanus Anna / Miller Dorota (2022): Dyskurs, media, multimodalność. Przyczynek do dialogu germanistyczno-polonistycznego. Wrocław – Dresden.
- Grösslinger Christian / Held Gudrun / Stöckl Hartmut (red.) (2012): Presstextsorten jenseits der »News«. Medienlinguistische Perspektiven auf journalistische Kreativität. Frankfurt/M. et al.
- Hofman Iwona, Kępa-Figura Danuta (red.) (2018): Współczesne media. Media multimodalne. Lublin.
- Kaszewski Krzysztof (2018): Media o sobie. Językowe elementy autopromocyjne w przekazach informacyjnych prasy, radia i telewizji. Warszawa.
- Kawka Maciej (2014): O badaniu języka dyskursu medialnego. W: *Media i Społeczeństwo* 4.
- Klug Nina-Maria / Stöckl Hartmut (2016): Handbuch Sprache im multimodalen Kontext. Berlin/Boston.
- Loewe Iwona (2018): Dyskurs telewizyjny w świetle lingwistyki mediów. Katowice.
- Lüger Heinz-Helmut (2016): Entwicklungen der Medienlinguistik. W: Beiträge zur Fremdsprachenvermittlung 58, 59–91.
- Lüger Heinz-Helmut/Lenk Hartmut E.H. (2008): Kontrastive Medienlinguistik. Ansätze, Ziele, Analysen. W: Lüger Heinz-Helmut/Lenk Hartmut E.H. (red.) (2008): Kontrastive Medienlinguistik. Landau, 11–28.
- Schmitz Ulrich (2015): Einführung in die Medienlinguistik. Darmstadt.
- Skowronek Bogusław (2013): Mediolingwistyka. Wprowadzenie. Kraków.
- Ślawska Magdalena (2019): Sztuka mediów. O świadomości gatunkowej dziennikarzy prasowych. Katowice.
- Stöckl Hartmut (2015): Lingwistyka mediów. O statusie i metodach (wciąż) konstytuującej się dyscypliny badawczej. W: Jarosz Józef, Opiłowski Roman, Staniewski Przemysław (red.): Lingwistyka mediów. Antologia tłumaczeń. Wrocław – Dresden, 23–44.
- Wojtak Maria (2004): Gatunki prasowe. Lublin.
- Wojtak Maria (2019): Wprowadzenie do genologii. Lublin.

Nazwa przedmiotu	Praktyki zawodowe	
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	pr/wr (praktyki/warsztaty) - 90	
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę	
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna, zdalna, hybrydowa: do wyboru	
Język wykładowy		
Punkty ECTS	3	
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Praktyki zawodowe zaplanowano do realizacji w wymiarze 90 godzin, w miejscu wybranym przez studenta (po konsultacji z kierunkowym opiekunem praktyk zawodowych)	
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Znajomość języka niemieckiego na poziomie B2+ według ESOKJ.	
Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	
	Umiejętności: (potrafi)	Po ukończeniu praktyk student/ka: Posiada następujące umiejętności / potrafi: 01G-1A_U07 E1: samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w zakresie wybranej specjalizacji; E2: przekładać zdobytą na zajęciach wiedzę na realizację poleconych zadań; E3: zapoczątkowywać pracować w zespole nadzorowanym przez opiekuna zakładowego praktyk; E4: postępować w poprawny sposób przy realizacji powierzonych zadań.
	Kompetencje (jest gotów do):	Posiada następujące kompetencje / jest gotów do: 01G-1A_K03 E5: wykorzystywania umiejętności komunikacyjnych, społecznych, interpersonalnych i interkulturowych w pracy w wybranym sektorze (w zakresie kultury, oświaty, mediów, biurach tłumaczy oraz biznesu); E6: podnoszenia stale swoich kompetencji społecznych i osobowych, takich jak kreatywność, umiejętność określania własnych zainteresowań,

	<p>umiejętność samooceny, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, które predestynują do pracy w sektorze kultury, oświaty i mediów, a także w biznesie;</p> <p>E7: Identyfikowania się z branżą, w której odbywa praktyki, zachowuje się etycznie.</p>
--	---

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

Kontrola dokumentów praktyk (dziennik i ocena praktykanta dokonana przez pracodawcę), w razie wątpliwości kontakt z pracodawcą

Sposoby i kryteria oceniania

Średnia wyliczona na podstawie poszczególnych ocen za konkretne efekty uczenia wystawione przez pracodawcę.

Nazwa przedmiotu	Seminarium dyplomowe 1 (kulturoznawcze)
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	s (seminarium) - 28
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna
Język wykładowy	niemiecki
Punkty ECTS	2
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	<p>Kultura popularna, zwana potocznie popkulturą lub w niektórych ujęciach kulturą masową, obejmuje wiele aspektów działalności społeczeństwa od mody przez literaturę po muzykę. Powierzchność, jako jedna z cech tego typu kultury bywa interpretowana pozytywnie, a kulturze pop przypisuje się nawet krytyczny i subwersywny potencjał (wobec kultury rozumianej jako wysoka lub elitarna). Thomas Hecken w swoim podręczniku o kulturze popularnej („Handbuch Popkultur“) podaje kryteria definicji tego zagadnienia, a są nimi: powierzchowność, konsumpcjonizm, funkcjonalność, sztuczność, powiązania stylowe. Powierzchność ma być tu rozumiana jako wytworne opakowanie nawet banalnej treści. Powiązania stylowe dotyczą na przykład mód lub autoprezentacji w mediach społecznościowych. Funkcjonalność – to przyjemne ożywienie, krótka podnieta bez chęci radykalnej zmiany przyzwyczajzeń (co za cel stawiała sobie awangarda).</p> <p>Początki kultury popularnej sięgają dziesięcioleci wstecz,</p>

	<p>jednocześnie pop jest często ulotny i związany z teraźniejszością. Jego subwersywny potencjał może równie dobrze podkopywać konserwatywne tendencje, co być przez nie wykorzystywany.</p> <p>Do kultury popularnej należą m.in. takie kategorie jak reggae, punk, elektro, hip-hop i techno, produkcja dźwięku i muzyki, media masowe, takie jak blogi, social media, gry komputerowe, określone formaty telewizyjne i gatunki filmowe, teledyski, fotografia, moda i reklama, styl życia i duch czasu, różne kierunki literackie, komiksy lub powieści graficzne, ale także graffiti i sztuka uliczna.</p> <p>Seminarium dyplomowe trwa przez dwa semestry i ma przygotować do napisania pracy licencjackiej. Może to być tradycyjna praca pisemna, ale także praca projektowa: na przykład tworzenie strony internetowej, produkcja filmów lub klipów, prezentacja wystawy (analogowej i online), tłumaczenia literackie etc.</p>					
<p>Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot</p>	<p>Seminarium przewidziane jest dla studentów i studentek trzeciego roku studiów licencjackich. Warunkiem uczestnictwa jest zaliczony drugi rok akademicki, zainteresowanie literaturą i kulturą krajów niemieckojęzycznych, znajomość niemieckiego na poziomie B1/B2 oraz podstawowa orientacja w zagadnieniach historii literatury i kultury.</p>					
<p>Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)</p>	<p>Po ukończeniu kursu student/ka:</p> <table border="1" data-bbox="459 1093 1270 2125"> <tr> <td data-bbox="459 1093 676 1496"> <p>Wiedza: (zna i rozumie)</p> </td> <td data-bbox="681 1093 1270 1496"> <p>E1: definicję oraz terminologię związaną z kulturą popularną oraz jej niemieckojęzycznych przedstawicieli i przedstawicielki (01G-1A_W02, 01G-1A_W07); E2: tematykę podejmowaną przez literaturę popularną (01G-1A_W05, 01G-1A_W07); E3: budowę oraz zasady sporządzania pracy licencjackiej lub projektowej (01G-1A_W07);</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="459 1503 676 2125"> <p>Umiejętności: (potrafi)</p> </td> <td data-bbox="681 1503 1270 2125"> <p>E4: wyjaśnić pojęcie „popkultura” w relacji do kultury wysokiej i awangardowej oraz trywialnej (01G-1A_U02); E5: wyliczyć cechy i motywy przewodnie kultury i literatury popularnej (01G-1A_U03); E6: wskazać przykłady literackie, muzyczne etc. kultury pop oraz autorów i autorki tego nurtu (01G-1A_U03); E7: analizować teksty literackie pod kątem przynależności do nurtu literatury pop (01G-1A_U02, 01G-1A_U04); E8: posługiwać się w prawidłowy sposób najważniejszymi pojęciami literaturoznawczymi i kulturoznawczymi</p> </td> </tr> </table>		<p>Wiedza: (zna i rozumie)</p>	<p>E1: definicję oraz terminologię związaną z kulturą popularną oraz jej niemieckojęzycznych przedstawicieli i przedstawicielki (01G-1A_W02, 01G-1A_W07); E2: tematykę podejmowaną przez literaturę popularną (01G-1A_W05, 01G-1A_W07); E3: budowę oraz zasady sporządzania pracy licencjackiej lub projektowej (01G-1A_W07);</p>	<p>Umiejętności: (potrafi)</p>	<p>E4: wyjaśnić pojęcie „popkultura” w relacji do kultury wysokiej i awangardowej oraz trywialnej (01G-1A_U02); E5: wyliczyć cechy i motywy przewodnie kultury i literatury popularnej (01G-1A_U03); E6: wskazać przykłady literackie, muzyczne etc. kultury pop oraz autorów i autorki tego nurtu (01G-1A_U03); E7: analizować teksty literackie pod kątem przynależności do nurtu literatury pop (01G-1A_U02, 01G-1A_U04); E8: posługiwać się w prawidłowy sposób najważniejszymi pojęciami literaturoznawczymi i kulturoznawczymi</p>
<p>Wiedza: (zna i rozumie)</p>	<p>E1: definicję oraz terminologię związaną z kulturą popularną oraz jej niemieckojęzycznych przedstawicieli i przedstawicielki (01G-1A_W02, 01G-1A_W07); E2: tematykę podejmowaną przez literaturę popularną (01G-1A_W05, 01G-1A_W07); E3: budowę oraz zasady sporządzania pracy licencjackiej lub projektowej (01G-1A_W07);</p>					
<p>Umiejętności: (potrafi)</p>	<p>E4: wyjaśnić pojęcie „popkultura” w relacji do kultury wysokiej i awangardowej oraz trywialnej (01G-1A_U02); E5: wyliczyć cechy i motywy przewodnie kultury i literatury popularnej (01G-1A_U03); E6: wskazać przykłady literackie, muzyczne etc. kultury pop oraz autorów i autorki tego nurtu (01G-1A_U03); E7: analizować teksty literackie pod kątem przynależności do nurtu literatury pop (01G-1A_U02, 01G-1A_U04); E8: posługiwać się w prawidłowy sposób najważniejszymi pojęciami literaturoznawczymi i kulturoznawczymi</p>					

		dotyczącymi kultury popularnej (01G-1A_U02, 01G-1A_U03); E9: poprawnie cytować literaturę przedmiotu i podmiotu oraz inne źródła (01G-1A_U04); E10: sformułować temat pracy lub projektu licencjackiego oraz własne pytanie (pytania) badawcze (01G-1A_U04, 01G-1A_U09)
	Kompetencje (jest gotów do):	E11: przeprowadzenia analizy tekstów literackich i innych wytworów sztuki i kultury pod kątem sporządzenia pracy licencjackiej (01G-1A_K01, 01G-1A_K06); E 12: brania udziału w życiu kulturalnym krajów niemieckojęzycznych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem mediów i artefaktów kultury pop (01G-1A_K04) E13: krytycznej oceny przedstawionych mu/jej tekstów literackich o charakterze popularnym (01G-1A_K01)

Treści kształcenia

- Kryteria definicji literatury i kultury popularnej w odniesieniu do różnych klasyfikacji;
- Skrócona historia pojęcia kultury popularnej z perspektywy podejścia literaturoznawczego i kulturoznawczego (XX wiek);
- Charakterystyka motywów i języka, jakim posługuje się literatura pop;
- Emancypacyjny charakter i subwersywny potencjał literatury popularnej wobec literatury elitarniej;
- Związki popkultury z literaturą i sztuką wysoką;
- Videoclip jako muzyczno-wizualny artefakt kultury popularnej, historia i przemiany gatunku (Musikvideo) w oparciu o przykłady
- Komiks i graphic novel (wizyta w Centrum Komiksu i Narracja Interaktywnej w EC1 w Łodzi);
- Moda i marki w literaturze pop
- Christian Kracht: *Faserland* – jako sztandarowy przykład literatury pop (fragmenty)
- Przybliżenie istotnych postaci: Rainald Goetz, Benjamin von Stuckrad-Barre, Leif Randt, Teresa Präauer
- Lektura: *Allegro Pastell* L. Randta (fragmenty) i *Kochen im falschen Jahrhundert* T. Präauer (fragmenty)
- Naukowe pisanie: poprawne cytowanie źródeł.

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- zadania wykonywane w toku zajęć, aktywność podczas zajęć
- zadania wykonywane w ramach przygotowania się do zajęć
- przygotowanie wstępu lub pierwszego rozdziału pracy w semestrze zimowym oraz złożenie całej pracy w semestrze letnim.

Sposoby i kryteria oceniania

Na ocenę bardzo dobrą student/* jest aktywny/aktywna na zajęciach, wykazuje się własną inicjatywą w trakcie prowadzonych dyskusji panelowych, dysponuje wiedzą i interesuje się kulturą i życiem codziennym krajów niemieckojęzycznych, jest zdolny do pracy kreatywnej i samodzielnej, oddaje pracę zaliczeniową w terminie, a jej jakość jest na wysokim poziomie.

Na ocenę dobrą student/* studentka jest aktywny/aktywna na zajęciach, sprawnie odnajduje się w trakcie prowadzonych na zajęciach dyskusji panelowych, w ramach dyskusji umie odnosić się do prywatnych doświadczeń związanych z omawianym zagadnieniem, interesuje się kulturą i życiem

codziennym krajów niemieckojęzycznych, jego forma wypowiedzi jest zrozumiała, oddaje prace zaliczeniowe w terminie, a ich treść jest na dobrym poziomie.

Na ocenę dostateczną student/* studentka uczestniczy w zajęciach, odpowiada na zadawane pytania przez wykładowcę/*wykładowczynię, reaguje na pytania kolegów i koleżanek z grupy, pracuje raczej odtwórczo, oddaje pracę zaliczeniową, a jej jakość jest na dostatecznym poziomie.

Efekty uczenia się z zakresu wiedzy i umiejętności (E1; E2, E4, E5, E6) oraz (kompetencji (E12, E13) - sprawdzane są w oparciu o aktywność podczas zajęć, natomiast efekty uczenia się z zakresu wiedzy i umiejętności (E3, E7, E8, E9, E10, E11) - w oparciu o prace domowe, przygotowanie prezentacji dotyczącej pracy licencjackiej i napisaną pracę licencjacką lub przygotowany projekt licencjacki.

Metody dydaktyczne

Metody podające: wykład problemowy E1-E3

Metody poszukujące problemowe: sytuacyjna, giełda pomysłów, studium przypadku E4-E10

Metody poszukujące dyskusji: panelowa, okrągłego stołu, referatu E4-E13

Metody eksponujące: pokaz, symulacyjna. E5 – E13.

Literatura

Stefanie Catani, Christoph Kleinschmidt: Popliteratur 3.0. Soziale Medien und Gegenwartsliteratur. De Gruyter: Berlin 2023.

Thomas Hecken, Marcus S. Kleiner (Hg.): Handbuch Popkultur. J.B. Metzler: Stuttgart 2017.

Moriz Baßler: Definitely Mabye. Das Pop-Paradigma in der Literatur. In: POP, „Kultur und Kritik“, Jg. 4 (2015), Nr. 1, S. 104-127.

Umberto Eco: Apokalyptiker und Integrierte. Zur kritischen Kritik der Massenkultur. Fischer Verlag: Frankfurt am Main 1984.

Teresa Präauer: Kochen im falschen Jahrhundert. Wallstein Verlag: Göttingen 2023.

Leif Randt: *Allegro Pastell*. KiWi Verlag: Köln 2021.

Christian Kracht: *Faserland*. Verlag Kiepenheuer & Witsch: Köln 1995.

Nazwa przedmiotu	Seminarium dyplomowe 2 (kulturoznawcze)
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	s (seminarium) - 26
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie na ocenę
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna
Język wykładowy	niemiecki
Punkty ECTS	1
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Kultura popularna, zwana potocznie popkulturą lub w niektórych ujęciach kulturą masową, obejmuje wiele aspektów działalności społeczeństwa od mody przez literaturę po muzykę. Powierzchnowość, jako jedna z cech tego typu kultury bywa interpretowana pozytywnie, a kulturze pop przypisuje się nawet krytyczny i subwersywny

	<p>potencjał (wobec kultury rozumianej jako wysoka lub elitarna). Thomas Hecken w swoim podręczniku o kulturze popularnej („Handbuch Popkultur“) podaje kryteria definicji tego zagadnienia, a są nimi: powierzchowność, konsumpcjonizm, funkcjonalność, sztuczność, powiązania stylowe. Powierzchowność ma być tu rozumiana jako wytworne opakowanie nawet banalnej treści. Powiązania stylowe dotyczą na przykład mód lub autoprezentacji w mediach społecznościowych. Funkcjonalność – to przyjemne ożywienie, krótka podnieta bez chęci radykalnej zmiany przyzwyczajzeń (co za cel stawiała sobie awangarda).</p> <p>Początki kultury popularnej sięgają dziesięcioleci wstecz, jednocześnie pop jest często ulotny i związany z teraźniejszością. Jego subwersywny potencjał może równie dobrze podkopywać konserwatywne tendencje, co być przez nie wykorzystywany.</p> <p>Do kultury popularnej należą m.in. takie kategorie jak reggae, punk, elektro, hip-hop i techno, produkcja dźwięku i muzyki, media masowe, takie jak blogi, social media, gry komputerowe, określone formaty telewizyjne i gatunki filmowe, teledyski, fotografia, moda i reklama, styl życia i duch czasu, różne kierunki literackie, komiksy lub powieści graficzne, ale także graffiti i sztuka uliczna.</p> <p>Seminarium dyplomowe trwa przez dwa semestry i ma przygotować do napisania pracy licencjackiej. Może to być tradycyjna praca pisemna, ale także praca projektowa: na przykład tworzenie strony internetowej, produkcja filmów lub klipów, prezentacja wystawy (analogowej i online), tłumaczenia literackie etc.</p>				
<p>Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot</p>	<p>Seminarium przewidziane jest dla studentów i studentek trzeciego roku studiów licencjackich. Warunkiem uczestnictwa jest zaliczony drugi rok akademicki, zainteresowanie literaturą i kulturą krajów niemieckojęzycznych, znajomość niemieckiego na poziomie B1/B2 oraz podstawowa orientacja w zagadnieniach historii literatury i kultury.</p>				
<p>Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których</p>	<p>Po ukończeniu kursu student/ka:</p> <table border="1" data-bbox="456 1615 1278 2134"> <tr> <td data-bbox="456 1615 671 2024"> <p>Wiedza: (zna i rozumie)</p> </td> <td data-bbox="679 1615 1278 2024"> <p>E1: definicję oraz terminologię związaną z kulturą popularną oraz jej niemieckojęzycznych przedstawicieli i przedstawicielki (01G-1A_W02, 01G-1A_W07); E2: tematykę podejmowaną przez literaturę popularną (01G-1A_W05, 01G-1A_W07); E3: budowę oraz zasady sporządzania pracy licencjackiej lub projektowej (01G-1A_W07);</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="456 2024 671 2134"> <p>Umiejętności: (potrafi)</p> </td> <td data-bbox="679 2024 1278 2134"> <p>E4: wyjaśnić pojęcie „popkultura” w relacji do kultury wysokiej i awangardowej oraz trywialnej (01G-</p> </td> </tr> </table>	<p>Wiedza: (zna i rozumie)</p>	<p>E1: definicję oraz terminologię związaną z kulturą popularną oraz jej niemieckojęzycznych przedstawicieli i przedstawicielki (01G-1A_W02, 01G-1A_W07); E2: tematykę podejmowaną przez literaturę popularną (01G-1A_W05, 01G-1A_W07); E3: budowę oraz zasady sporządzania pracy licencjackiej lub projektowej (01G-1A_W07);</p>	<p>Umiejętności: (potrafi)</p>	<p>E4: wyjaśnić pojęcie „popkultura” w relacji do kultury wysokiej i awangardowej oraz trywialnej (01G-</p>
<p>Wiedza: (zna i rozumie)</p>	<p>E1: definicję oraz terminologię związaną z kulturą popularną oraz jej niemieckojęzycznych przedstawicieli i przedstawicielki (01G-1A_W02, 01G-1A_W07); E2: tematykę podejmowaną przez literaturę popularną (01G-1A_W05, 01G-1A_W07); E3: budowę oraz zasady sporządzania pracy licencjackiej lub projektowej (01G-1A_W07);</p>				
<p>Umiejętności: (potrafi)</p>	<p>E4: wyjaśnić pojęcie „popkultura” w relacji do kultury wysokiej i awangardowej oraz trywialnej (01G-</p>				

przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)		<p>1A_U02);</p> <p>E5: wyliczyć cechy i motywy przewodnie kultury i literatury popularnej (01G-1A_U03);</p> <p>E6: wskazać przykłady literackie, muzyczne etc. kultury pop oraz autorów i autorki tego nurtu (01G-1A_U03);</p> <p>E7: analizować teksty literackie pod kątem przynależności do nurtu literatury pop (01G-1A_U02, 01G-1A_U04);</p> <p>E8: posługiwać się w prawidłowy sposób najważniejszymi pojęciami literaturoznawczymi i kulturoznawczymi dotyczącymi kultury popularnej (01G-1A_U02, 01G-1A_U03);</p> <p>E9: poprawnie cytować literaturę przedmiotu i podmiotu oraz inne źródła (01G-1A_U04);</p> <p>E10: poddawać weryfikacji stawiane tezy oraz formułować wnioski na podstawie przeprowadzonej analizy tekstów literackich (01G-1A_U05, 01G-1A_U09)</p> <p>E. 11: podsumować i streszczać pracę licencjacką lub pracę projektową (, 01G-1A_U07, 01G-1A_U09)</p>
	Kompetencje (jest gotów do):	<p>E12: przeprowadzenia analizy tekstów literackich i innych wytworów sztuki i kultury pod kątem sporządzenia pracy licencjackiej (01G-1A_K01, 01G-1A_K06);</p> <p>E 13: brania udziału w życiu kulturalnym krajów niemieckojęzycznych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem mediów i artefaktów kultury pop (01G-1A_K04)</p> <p>E14: krytycznej oceny przedstawionych mu/jej tekstów literackich o charakterze popularnym (01G-1A_K01)</p> <p>E15: weryfikowania i krytycznego oglądu własnych tez (01G-1A_K01)</p>

Treści kształcenia

- Kryteria definicji literatury i kultury popularnej w odniesieniu do różnych klasyfikacji;
- Skrócona historia pojęcia kultury popularnej z perspektywy podejścia literaturoznawczego i kulturoznawczego (XX wiek);
- Charakterystyka motywów i języka, jakim posługuje się literatura pop;
- Emancypacyjny charakter i subwersywny potencjał literatury popularnej wobec literatury elitarniej;
- Związki popkultury z literaturą i sztuką wysoką;
- Videoclip jako muzyczno-wizualny artefakt kultury popularnej, historia i przemiany gatunku (Musikvideo) w oparciu o przykłady
- Komiks i graphic novel (wizyta w Centrum Komiksu i Narracja Interaktywnej w EC1 w Łodzi);
- Moda i marki w literaturze pop
- Christian Kracht: *Faserland* – jako sztandarowy przykład literatury pop (fragmenty)
- Przybliżenie istotnych postaci: Rainald Goetz, Benjamin von Stuckrad-Barre, Leif Randt, Teresa Präauer

- Lektura: *Allegro Pastell* L. Randta (fragmenty) i *Kochen im falschen Jahrhundert* T. Präauer (fragmenty)
- Naukowe pisanie: poprawne cytowanie źródeł.

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- zadania wykonywane w toku zajęć, aktywność podczas zajęć
- zadania wykonywane w ramach przygotowania się do zajęć
- przygotowanie wstępu lub pierwszego rozdziału pracy w semestrze zimowym oraz złożenie całej pracy w semestrze letnim.

Sposoby i kryteria oceniania

Na ocenę bardzo dobrą student/* jest aktywny/aktywna na zajęciach, wykazuje się własną inicjatywą w trakcie prowadzonych dyskusji panelowych, dysponuje wiedzą i interesuje się kulturą i życiem codziennym krajów niemieckojęzycznych, jest zdolny do pracy kreatywnej i samodzielnej, oddaje pracę zaliczeniową w terminie, a jej jakość jest na wysokim poziomie.

Na ocenę dobrą student/* studentka jest aktywny/aktywna na zajęciach, sprawnie odnajduje się w trakcie prowadzonych na zajęciach dyskusji panelowych, w ramach dyskusji umie odnosić się do prywatnych doświadczeń związanych z omawianym zagadnieniem, interesuje się kulturą i życiem codziennym krajów niemieckojęzycznych, jego forma wypowiedzi jest zrozumiała, oddaje prace zaliczeniowe w terminie, a ich treść jest na dobrym poziomie.

Na ocenę dostateczną student/* studentka uczestniczy w zajęciach, odpowiada na zadawane pytania przez wykładowcę/*wykładowczynię, reaguje na pytania kolegów i koleżanek z grupy, pracuje raczej odtwórczo, oddaje pracę zaliczeniową, a jej jakość jest na dostatecznym poziomie.

Efekty uczenia się z zakresu wiedzy i umiejętności (E1; E2, E4, E5, E6,) oraz (kompetencji (E12, E13, E14) - sprawdzane są w oparciu o aktywność podczas zajęć, natomiast efekty uczenia się z zakresu wiedzy i umiejętności (E3, E7, E8, E9, E10, E11, E15) - w oparciu o prace domowe, przygotowanie prezentacji dotyczącej pracy licencjackiej i napisaną pracę licencjacką lub przygotowany projekt licencjacki.

Metody dydaktyczne

Metody podające: wykład problemowy E1-E3

Metody poszukujące problemowe: sytuacyjna, giełda pomysłów, studium przypadku E4-E10

Metody poszukujące dyskusji: panelowa, okrągłego stołu, referatu E4-E15

Metody eksponujące: pokaz, symulacyjna. E5 – E15.

Literatura

Stefanie Catani, Christoph Kleinschmidt: *Popliteratur 3.0. Soziale Medien und Gegenwartsliteratur*. De Gruyter: Berlin 2023.

Thomas Hecken, Marcus S. Kleiner (Hg.): *Handbuch Popkultur*. J.B. Metzler: Stuttgart 2017.

Moriz Baßler: *Definitely Maybe. Das Pop-Paradigma in der Literatur*. In: *POP, „Kultur und Kritik“*, Jg. 4 (2015), Nr. 1, S. 104-127.

Umberto Eco: *Apokalyptiker und Integrierte. Zur kritischen Kritik der Massenkultur*. Fischer Verlag: Frankfurt am Main 1984.

Teresa Präauer: *Kochen im falschen Jahrhundert*. Wallstein Verlag: Göttingen 2023.

Leif Randt: *Allegro Pastell*. KiWi Verlag: Köln 2021.

Christian Kracht: *Faserland*. Verlag Kiepenheuer & Witsch: Köln 1995.

Nazwa przedmiotu	Seminarium dyplomowe 1 i 2 (językoznawcze)	
Liczba godzin poszczególnych form zajęć przedmiotu	sem. dyplomowe 1 - 28 sem. dyplomowe 2- 26	
Forma zaliczenia (egzamin, zaliczenie, zaliczenie na ocenę)	zaliczenie + zaliczenie	
Forma prowadzenia zajęć (stacjonarna, zdalna, hybrydowa)	stacjonarna	
Język wykładowy	niemiecki	
Punkty ECTS	2 + 1 (sem. dyplomowe 1 + sem. dyplomowe 2)	
Skrócony opis, stanowiący przybliżenie celów przedmiotu	Celem seminarium jest przygotowanie od strony teoretycznej i praktycznej do pracy badawczej prowadzącej do przygotowania pracy dyplomowej z zakresu językoznawstwa. Projekt dyplomowy może być realizowany w formie indywidualnej lub zespołowej.	
Wymagania wstępne, stanowiące określenie wiedzy i umiejętności, jakie musi posiadać student zapisujący się na dany przedmiot	Wymagana jest produktywna i reprodukcyjna znajomość języka niemieckiego minimum na poziomie B2 wg Europejskich Ram Referencyjnych. Jest oczekiwana w miarę swobodna znajomość niemieckiego języka ogólnego z elementami języka fachowego z zakresu językoznawstwa niemieckiego i stosowanego.	
Przedmiotowe efekty uczenia się określające jaką wiedzę, umiejętności i/lub kompetencje będzie posiadał każdy student uzyskujący punkty ECTS z danego przedmiotu wraz ze wskazaniem realizowanych w ramach przedmiotu kierunkowych oraz ewentualnie specjalnościowych efektów uczenia się (kody efektów, do których przyporządkowany został przedmiot w macierzy kompetencji zawartej w programie studiów)	Po ukończeniu kursu student/ka:	
	Wiedza: (zna i rozumie)	E1 Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu wybranych obszarów językoznawstwa (w szczególności obszaru związanego z przedmiotem pracy dyplomowej) opisuje i klasyfikuje zjawiska językowe na różnych płaszczyznach językowych (np. morfologiczna, leksykalna, składniowa, płaszczyzna tekstu) oraz dostrzega powiązania między nimi - 01G1A_W07 E2 student zna różne metody badawcze stosowane w językoznawstwie - 01G-1A_W04, 01G-1A_W07 E3 student zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego - 01G-1A_W8
	Umiejętności: (potrafi)	E4 student potrafi na podstawie analizy poglądów innych autorów dokonywać ich syntezy, uogólnień, formułować własne wnioski - 01G-1A_U02, 01G-1A_U05, 01G-1A_U09 E5 student potrafi sformułować temat swojej pracy, sporządzić prawidłowo jej plan, postawić pytanie badawcze - 01G-1A_U02, 01G-1A_U05, 01G-1A_U09 E6 student potrafi dokonać wyboru właściwej metod badawczych pozwalających na opracowanie rozwiązań dla przedmiotu pracy dyplomowej - 01G-1A_U02, 01G-1A_U05,

		01G-1A_U09 E7 student potrafi samodzielnie pozyskiwać wiedzę potrzebną do przygotowania pracy dyplomowej dokonując przy tym umiejętnej selekcji źródeł i zawartych w nich informacji - 01G-1A_U02, 01G-1A_U05, 01G-1A_U09 E8 student potrafi zaprezentować wyniki własnych badań w formie ustnej i pisemnej z zastosowaniem odpowiednich technik komunikacyjnych - 01G-1A_U02, 01G-1A_U05, 01G-1A_U09
	Kompetencje (jest gotów do):	E9 Student potrafi współdziałać w zespole pracującym nad wspólnym zadaniem - 01G-1A_K01

Treści kształcenia

- Przedstawienie, analiza i synteza wybranych zagadnień z zakresu językoznawstwa
- Analiza wybranych prac licencjackich (złożonych we wcześniejszych latach) pod kątem doboru przedmiotu badań, metod badawczych, uzyskanych wyników badań, stylu naukowego
- Problem plagiatu i sposoby unikania plagiatu
- Sporządzanie bibliografii do pracy licencjackiej
- Edycja pracy licencjackiej
- Prezentowanie przez studentów wybranych części prac licencjackich oraz krytyczne ich omawianie przez pozostałych studentów oraz prowadzącego.

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się

- zadania wykonywane w toku zajęć – odpowiedzi/wypowiedzi ustne, odpowiedzi/wypowiedzi pisemne
- pisemne zadania praktyczne wykonywane w ramach przygotowania się do zajęć
- semestr zimowy: prezentacja konspektu projektu dyplomowego na bazie PPT (cele, pytania, tezy badawcze, część teoretyczna, metody badawcze, wyselekcjonowane przykłady językowe w ramach korpusu badawczego) / semestr letni: podstawą zaliczenia jest przedłożenie ukończonego manuskryptu pracy dyplomowej

Sposoby i kryteria oceniania

Efekty kształcenia będą oceniane zgodnie z regulaminem studiów UŁ jako: 60-65% – ocena dostateczna (3,0), 66-72% – ocena dostateczna plus (3,5), 73-82% – ocena dobra (4,0), 83-92% – ocena dobra plus (4,5), 93-100% – ocena bardzo dobra (5,0).

Metody dydaktyczne

Podające: opis, pokaz, wykład informacyjny; (E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9)

Problemowe: metody aktywizujące, dyskusja; (E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9)

Praktyczne: projektowa, ćwiczenia, pokaz, inscenizacja; (E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9)

Waloryzacyjne: impresyjne, ekspresyjne. (E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9)

Literatura

Esselborn-Krumbiegel H. (2012): Richtig wissenschaftlich schreiben. 2. Auflage. Paderborn.

<https://www.filolog.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/zasady-przeprowadzania-egzaminow-dyplomowych-na-wydziale-filologicznym>

Kessel, Katja; Reimann, Sandra (2017): Basiswissen Deutsche Gegenwartssprache. Eine Einführung. 5. überarb. u. erw. Aufl. Tübingen.

Knapp, Karlfried et al. (Hg.) (2011): Angewandte Linguistik. Ein Lehrbuch. 3. Auflage. Tübingen.

Stephany U./Froitzheim C. (2009): Arbeitstechniken Sprachwissenschaft. Paderborn.